

Exam. Code : 103206

Subject Code : 1197

B.A./B.Sc. 6th Semester

POLITICAL SCIENCE

(International Politics : Theory and Practice)

Time Allowed—2 Hours]

[Maximum Marks—100

Note :— Attempt any **four** questions. All questions carry equal marks.

1. Define International Politics and write down its nature and scope.
2. Critically examine Realist theory to the study of International Politics.
3. What do you mean by National Power ? Discuss its various elements.
4. Discuss the meaning, features and methods of Balance of Power.
5. Write various causes of Cold War and reasons that led to the end of Cold War.
6. Write a detailed note on emerging trends in 21st Century World Order.
7. Discuss structure, objectives and various achievements of SAARC.
8. Write a note on principles, objectives and functioning of the United Nations in the 21st Century.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਸਕੋਪ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
2. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਦੇ ਯਥਾਰਥਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੋ।
3. ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਇਸ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤੱਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
4. ਸੱਤਾ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਦਾ ਅਰਥ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਢੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
5. ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸੋ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
6. ਇਕਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਭਰਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।
7. ਸਾਰਕ (SAARC) ਦੀ ਬਣਤਰ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
8. ਇਕਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਯੂਨਾਈਟਡ ਨੇਸ਼ਨਜ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ, ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

(Hindi Version)

नोट :- कोई चार प्रश्न करें। सभी प्रश्नों के समान अंक हैं।

1. अंतर्राष्ट्रीय राजनीति की परिभाषा लिखो। इसके स्वरूप और स्कोप के बारे में लिखिए।
2. अंतर्राष्ट्रीय राजनीति के अध्ययन के यथार्थवादी सिद्धांत की पड़ताल करो।
3. राष्ट्रीय शक्ति से क्या अभिप्राय है ? इसके विभिन्न तत्वों की जानकारी दीजिए।
4. सत्ता के संतुलन का अर्थ, विशेषताएं और तरीकों के बारे में विस्तार सहित लिखो।
5. शीत युद्ध के विभिन्न कारणों और इसके खत्म होने के कारणों के बारे में विस्तार से जानकारी दें।
6. 21वीं सदी में विश्व ऑर्डर के उभरते हुए रूझानों के बारे में विस्तार से नोट लिखिए।
7. सार्क (SAARC) की संरचना, उद्देश्य और विभिन्न प्राप्तियों की चर्चा करें।
8. 21वीं सदी में युनाईटेड नेशनस के सिद्धांतों, उद्देश्यों और कार्यों के बारे में नोट लिखो।